

[Simonsen.]

der driver Forretning i lejede Lokaler, Butikker eller Værksteder. Over for saadanne Lejere har egoistiske Grundejere en beklagelig Mulighed for at tilvende sig Udbyttet af andres aarelange Virksomhed. Og selv om der blev Overflod paa Lejligheder, vilde den store Konkurrence ikke engang hjælpe disse Lejere, hvis Eksistens er knyttet til ganske bestemte Lokaler, og som kan risikere at blive udsat for Vilkaarlighed, hvis der savnes nogenlunde retfærdige Regler at gaa efter.

Nu har jeg hørt den ærede Ordfører for Venstrepartiet tale her, og paa Foranledning deraf vil jeg gerne bemærke, at jeg forstaaer ikke Oppositionens afvisende Stilling til de foreliggende og andre lignende vigtige Lovforslag, der kommer fra Regeringen med Vælgerflertallet bag sig, saaledes som Vælgerflertallets Vilje har givet sig Udtryk i Folketinget. Jeg kan ikke se det kloge i, at Venstre og de Konservative i Kraft af deres spinkle Flertal i Lands-tinget i disse vanskelige og forstyrrede Tider stadig gaar ud paa at irritere og trodse Stemningen. Det kan lyde godt, naar der staar i en Kæmpevis: Han kunde ikke vige, kun falde kunde han. Men det er ikke heldigt, naar de to her i Tinget dominerende politiske Partier indretter sig paa en lignende Optræden og siger: Sejr eller Fald. Resultatet vil til sidst blive Fald.

Adskillige af Regeringens Lovforslag repræsenterer ikke mit Partis fulde Krav eller Programpunkter; der er som Regel paa Forhaand resigneret og kun foreslaaet det, der med Rimelighed kunde ventes at faa Tilslutning. Et saadant Maadehold kender Flertallet i dette høje Ting ikke, og derved ødelægges Reformarbejdet. Man maa smile over, at de Konservative kalder sig et Folkeparti, naar de stadig tager et ensidigt Overklassestandpunkt til mange meget vigtige Opgaver. Efter de mange forgæves Forsøg paa at gennemføre en varig Huslejevogtning vilde det være glædeligt, om Bestræbelserne nu kunde lykkes. Maaske det er et forfængeligt Haab, men jeg vil dog i alt Fald bede Flertallet her, hvis det stiller sig ligesom Partifællerne i Folketinget — og Venstres ærede Ordførers Udtalelser tyder jo derpaa —, om ikke at sylte Lovforslagene, men saa hurtigt som muligt at lade dem komme frem til Afgørelse her i Tinget.

Stein: De tvende Lovforslag, vi her staar over for, er et Forsøg fra Indenrigsministerens Side paa at genoplive den Boliglovgivning, som vi for ikke saa længe

siden har faaet afviklet, ikke genoplive den i den Forstand, at man ønsker at genindføre de samme Bestemmelser, men saaledes at man ønsker at erstatte dem med en permanent Boliglovgivning. Da man i sin Tid vedtog de Boliglove, som nu er afviklet, skete det under ekstraordinære Forhold; man befandt sig dengang i en Bolignødsperiode, der paakaldte en vis offentlig regulerende Indgriben, men den Lovgivning, der blev Tale om, maatte ifølge Sagens Natur have Midlertidighedens Karakter, altsaa bortfalde, naar de ekstraordinære Forhold, som havde fremkaldt den, ophørte.

Jeg er klar over, at det ikke har været den højtærede Indenrigsminister let at opgive denne Lovgivning, fordi han nu engang har tilegnet sig den Opfattelse, at man helst skal regulere alt ad Lovgivningens Vej. Derfor skal vi nu altsaa have en almindelig Lov om Leje og en speciel Lov om Beskyttelse af Erhvervsvirksomheder i lejet Ejendom.

Den højtærede Minister nævnte under sin Gennemgang af Lovforslaget, at det delvis bestod af deklaratoriske Bestemmelser — jeg tænker paa Forslaget om Leje —, og det er jo rigtigt, at der i de første Paragraffer staar, at Bestemmelserne er deklaratoriske, at de altsaa kun skal gælde, hvor ikke andet er aftalt. Men gennemgaar man Lovforslagets enkelte Paragraffer, viser det sig stadig væk, at der findes Udtalelser om, at Vedtagelser i Strid med den og den Bestemmelse er ugyldige, eller at Bestemmelser, som afviger fra, hvad der er sagt i den og den Paragraf til Ugunst for Lejeren, ikke skal være tilladt.

Jeg kan ikke se, der er nogen reel Baggrund for paa denne Maade at gribe ind i Forholdet mellem Ejer og Lejer. Vi har ganske vist oplevet en ekstraordinær Periode, hvor Forholdet mellem Ejer og Lejer nu og da kunde tilspidse sig til Konflikt, for øvrigt ikke saa sjældent netop, fordi det offentlige havde blandet sig ind i Forholdet paa en saadan Maade, at Konflikter provokeredes, men efter at Boliglovene er afviklet, er Forholdene nu, som de var tidligere; de er faldet saa meget til Ro, at der stort set ikke er noget at klage over. Naturligvis er der brodne Kar i alle Stænder; der er vanskelige og urimelige Ejere ganske paa samme Maade, som der er kværulerende Lejere, men det er Undtagelser. Det ses ikke, at der, for at man skal kunne ramme disse Tilfælde, er Anledning til saa omfattende Indgrib i Kontraktfriheden, jeg kan for saa vidt ogsaa sige i Ejendomsretten. Rundt om i Købstæderne er man tilfreds